

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 694/2025-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Weis & Partners s.r.o., Priemyselná 1/A, Bratislava, proti postupu Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 2Co/93/2024 a jeho uzneseníu č. k. 2Co/93/2024-810 z 25. júla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 11. novembra 2025 a doplnenou 19. novembra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2Co/93/2024 a jeho uznesením č. k. 2Co/93/2024-810 z 25. júla 2025. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Okrem toho žiada priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľka (žalobkyňa), ktorá je vlastníčkou, resp. spoluvlastníčkou nehnuteľností – pozemkov (zastavaná plocha a nádvorie, ostatná plocha) a stavby (bungalov) v katastrálnom území [REDAKOVANÉ] (t. j. v jednom z rekreačných stredísk nachádzajúcich sa na brehoch [REDAKOVANÉ]), sa žalobou doručенou pôvodne Okresnému súdu Košice II [ktorý zanikol k 31. máju 2023 a jeho preberajúcim súdom sa stal Mestský súd Košice (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „mestský súd“)] 12. apríla 2018 domáhala proti obchodnej spoločnosti TEMPUS IMMO, a.s., Rastislavova 110, Košice, IČO 35 781 254 (ďalej aj „žalovaná v 1. rade“), ktorá je vlastníčkou nehnuteľností – pozemku (zastavaná plocha a nádvorie)

v katastrálnom území [REDAKOVANÉ], a obchodnej spoločnosti eurobus, a.s., Staničné námestie 9, Košice, IČO 36 211 079, ktorá je vlastníčkou nehnuteľností – pozemku (zastavaná plocha a nádvorie) a stavby (budovy pre šport a na rekreačné účely) v katastrálnom území [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žalovaná v 2. rade“ alebo spolu „žalované“), zaplata 3 423,18 eur s príslušenstvom ako vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť spoločne a nerozdielne žalovaným z titulu vlastníctva elektrických káblov využívaných výlučne pre objekt hotela Eurobus nachádzajúcich sa pod povrchom pozemkov vo vlastníctve, resp. spoluvlastníctve sťažovateľky, čo jej bráni tieto pozemky pokojne užívať, oplotiť ich, resp. realizovať obchodný zámer spočívajúci v rozdelení týchto pozemkov a ich následnom predaji, prípadne stavbe domov na kľúč. Vzhľadom na to, že podzemné elektrické káble sú funkčné a riadne využívané, tak sa na ne vzťahuje tzv. ochranné pásmo podzemného elektrického vedenia, ktoré je v tomto prípade 1 m na oboch stranách krajného kábla pod zemou. Podľa meraní sťažovateľky bola neoprávnene využívaná plocha pozemku sťažovateľky stanovená na dĺžku 216,11 m x (ochranné pásmo 1 m po strane podzemného elektrického kábla, t. j. spolu 2 m) = 432,22 m². Všeobecná výška nájomného pre prenájom pozemkov na iný ako poľnohospodársky účel pri prenájmenej výmere do 1 000 m² je v prípade obcí s menej ako 5 000 obyvateľmi stanovená na hodnotu 0,33 eur/m² za mesiac. Na výzvy sťažovateľky na vydanie bezdôvodného obohatenia žalované nereagovali.

3. Žalovaná v 2. rade sa v konaní bránila tvrdením, že sťažovateľka sa nemôže domáhať bezdôvodného obohatenia ako v prípade nájmu pozemku, keďže pozemky neužíva. Pokiaľ od nej chce sťažovateľka odplatu, táto môže byť len vo výške náhrady za vecné bremeno, pri ktorom sťažovateľka bude povinná trpieť podzemný elektrický kábel v prospech žalovanej v 2. rade. Sťažovateľku podzemný elektrický kábel v užívaní povrchu pozemkov nijako neobmedzuje. Podzemný elektrický kábel vždy išiel po hranici cesty, ktorá tvorila prístup k stavbe vo vlastníctve žalovanej v 2. rade, pričom až následným spresnením zamerania hraníc pozemkov nastal posun hranice a podzemný elektrický kábel sa ocitol na pozemku sťažovateľky, ktorá túto situáciu zneužíva. Vzniknutú situáciu sa žalovaná v 2. rade snažila riešiť pripojením na inú trafostanicu – vo vlastníctve obchodnej spoločnosti Východoslovenská distribučná, a.s., Mlynská 31, Košice, IČO 36 599 361, avšak sťažovateľka jej odmietla vydať súhlasné stanovisko na prechod 1,5 m cez jeden z pozemkov v jej (výlučnom) vlastníctve, a dokonca požiadala, aby bola žalovaná v 2. rade odpojená od trafostanice „v správe BARNO“, t. j. Bytovej agentúry rezortu ministerstva obrany.

4. Súd prvej inštancie uzneseniami zo 16. decembra 2022 a 18. apríla 2023 rozhodol o pripustení zmeny žaloby.

5. Mestský súd výrokom I rozsudku č. k. K2-22C/30/2018-767 zo 14. mája 2024 zastavil konanie voči žalovanej v 1. rade z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby sťažovateľkou. Výrokom II rozhodol, že vo vzťahu medzi sťažovateľkou a žalovanou v 1. rade žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania. Výrokom III rozhodol, že žalovaná v 2. rade je povinná zaplatiť sťažovateľke 6 145,41 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 229,66 eur od 9. marca 2018 do zaplata, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom IV žalobu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia v prevyšujúcom rozsahu voči žalovanej v 2. rade zamietol. Výrokom V vylúčil žalobu v prevyšujúcom rozsahu (týkajúcom sa uloženia povinnosti žalovanej v 2. rade na vlastné náklady odstrániť podzemnú inžiniersku sieť v konkrétne špecifikovanom rozsahu a vykonať zemné práce) na samostatné konanie. Výrokom VI rozhodol, že o náhrade trov konania vo vzťahu medzi sťažovateľkou a žalovanou v 2. rade rozhodne v rozhodnutí, ktorým rozhodne o celom uplatnenom procesnom nároku sťažovateľky voči žalovanej

v 2. rade. Vykonaným dokazovaním mestský súd považoval za preukázané, že v danom prípade došlo k bezdôvodnému obohateniu sa žalovanej v 2. rade na úkor sťažovateľky užívaním veci v jej vlastníctve, resp. spoluvlastníctve bez nájomnej alebo inej zmluvy oprávňujúcej žalovanú v 2. rade užívať cudziu vec a bez zaplataenia náhrady za toto užívanie.

6. Proti výroku III rozsudku mestského súdu žalovaná v 2. rade podala odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).

7. Sťažovateľka bola v odvolacom konaní nečinná.

8. Krajský súd napadnutým uznesením (ktoré nadobudlo právoplatnosť 13. septembra 2025) rozsudok mestského súdu v napadnutom výroku III zrušil a v rozsahu zrušenia mu vec vrátil na ďalšie konanie.

8.1. Vychádzajúc z judikatúry ústavného súdu (I. ÚS 46/05, I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013), dospel k názoru, že rozhodnutie mestského súdu nemôže obstať z hľadiska ústavných požiadaviek kladených na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia a s tým súvisiace právo na spravodlivý proces. V tejto súvislosti uviedol, že v posudzovanej veci nie je sporné, že na pozemkoch sťažovateľky špecifikovaných v bode 6 odôvodnenia napadnutého uznesenia sú pod zemským povrchom uložené elektrické káble, ktorých vlastníkom je v súčasnosti žalovaná v 2. rade. V konaní ale nebolo objasnené, kedy a kým boli elektrické káble namietaným spôsobom uložené, t. j. či napr. sťažovateľka nadobudla pozemky už zaťažené elektrickými káblami uloženými v zemi (resp. či aj jej právny predchodca nadobudol parcely s už uloženými káblami) a či tieto tam boli uložené právnym predchodcom žalovanej v 2. rade alebo priamo žalovanou v 2. rade, či bol alebo nie poskytnutý súhlas predchádzajúceho, resp. pôvodného vlastníka pozemkov s takýmto uložením elektrických káblov, či elektrické káble boli uložené v zemi len pre potreby hotela alebo či tam boli aj v minulosti a slúžili pre potreby inej nehnuteľnosti a či žalovaná v 2. rade prípadne nevstúpila do držby práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vzniknutého v minulosti medzi pôvodnými vlastníkmi pozemku a budovy. Vzhľadom na charakter prác, t. j. výkopové práce a s tým súvisiace potrebné časové obdobie na ich realizáciu, nemožno totiž predpokladať, že v čase realizácie prác boli tieto urobené bez vedomia a súhlasu vtedajších vlastníkov pozemku. Mestský súd nevenoval pozornosť argumentácii žalovanej v 2. rade, že elektrické káble boli uložené na hranici pozemkov a len neskorším zameraním sa ocitli na pozemkoch sťažovateľky, ani jej argumentácii o premlčaní sťažovateľkou uplatneného nároku.

8.2. Krajský súd navyše uviedol, že z jeho rozhodovacej činnosti mu je známy spor právneho predchodcu sťažovateľky [REDAKOVANÉ] (žalobcu) proti [REDAKOVANÉ] (žalovanému) vedený pod sp. zn. 2Co/170/2021, v ktorom [REDAKOVANÉ] svoju žalobu skutkovo odôvodnil tým, že v roku 1999 prostredníctvom kúpnej zmluvy nadobudol nehnuteľnosti v obci [REDAKOVANÉ], okrem iného aj budovu lodenice susediacu s hotelom, ktorý predtým slúžil ako detská liečebňa Nemocnice s poliklinikou Štefana Kukuru v Michalovciach. Už pri prevode vlastníckeho práva bolo zrejmé, že budova lodenice nemá vlastné napojenie na elektrickú energiu, ktorej dodávka bola zabezpečená z budovy detskej liečebne. Pôvodného majiteľa budovy detskej liečebne [REDAKOVANÉ] požiadal o možnosť ponechania pripojenia lodenice na elektrickú energiu prostredníctvom tejto budovy, pričom si dal vybudovať podružný merač elektrickej energie na účel umožnenia vyčíslenia spotreby elektrickej energie a následnej fakturácie reálne spotrebovanej energie pôvodným majiteľom budovy detskej liečebne. Vlastníkom budovy detskej liečebne sa neskôr stala obchodná spoločnosť Eurobus, a.s., a následne Hotel Eurobus s.r.o. (TEMPUS HR s.r.o.), ktorého [REDAKOVANÉ] informoval o napojení budovy lodenice na elektrickú energiu prostredníctvom budovy v ich vlastníctve, pričom

bol pripravený uhradiť ním spotrebovanú časť elektrickej energie. [REDAKOVANÉ] ale od [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] požadoval uhradenie vyšších súm pod hrozbou, že v prípade ich neuhradenia podá na neho trestné oznámenie. Obchodná spoločnosť Hotel Eurobus s.r.o. následne podala na [REDAKOVANÉ] trestné oznámenie o spáchaní trestného činu krádeže, ktorý skutok bol neskôr prekvalifikovaný na trestný čin podvodu. Trestné konanie v uvedenej veci trvajúce 6 rokov bolo skončené oslobodzujúcim rozsudkom.

8.3. Vychádzajúc z uvedeného, krajský súd považoval záver mestského súdu, že žalovaná v 2. rade je povinná platiť primeranú náhradu vypočítanú vo výške bežného nájomného pre neexistenciu zmluvného vzťahu medzi stranami (nesporná skutočnosť) a pre neexistenciu vecného bremena, za predčasný.

II.

Argumentácia sťažovateľky

9. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti [čl. 127 ústavy a § 122 a nasl. zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] vyslovuje nesúhlas so záverom krajského súdu, že rozhodnutie mestského súdu nemôže obstáť z hľadiska ústavných požiadaviek kladených na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia a s tým súvisiace právo na spravodlivý proces, z dôvodov uvedených v bode 8.1. tohto uznesenia.

9.1. Vedomá si toho, že ústavný súd len vo výnimočných prípadoch preskúmava zrušujúce rozhodnutia odvolacích súdov, sťažovateľka tvrdí, že krajský súd mal ústavnú povinnosť pred vydaním napadnutého uznesenia vylúčiť sa vo veci a prikázať vec z dôvodu vhodnosti inému odvolaciemu súdu, keďže sudca krajského súdu [REDAKOVANÉ], je bratom konečného užívateľa výhod žalovanej v 2. rade [REDAKOVANÉ]. Krajský súd (t. j. konkrétny odvolací senát) mal v čase vydania napadnutého uznesenia vedomosť o už uvedených skutočnostiach, keďže v napadnutom uznesení nad rámec obsahu odvolania žalovanej v 2. rade uviedol, že z jeho rozhodovacej činnosti mu je známy spor právneho predchodcu sťažovateľky [REDAKOVANÉ] (žalobcu) proti [REDAKOVANÉ] (žalovanému) vedený pod sp. zn. 2Co/170/2021.

9.2. Sťažovateľka namieta, že krajský súd v napadnutom rozhodnutí argumentoval ustanoveniami Občianskeho zákonníka a skutočnosťami, ktoré žalovaná v 2. rade v odvolaní nespomínala, pritom to má byť ona, kto má preukázať, že ona alebo jej právny predchodca mali súhlas vlastníka pozemku (sťažovateľky alebo jej právneho predchodcu) na umiestnenie elektrických káblov a na ich užívanie. Krajský súd obrátil dôkazné bremeno v prospech žalovanej v 2. rade a vlastne zaviazal mestský súd vykonaním dôkazov, ktoré sú v prospech žalovanej v 2. rade. Uvedené „podkopáva“ právo sťažovateľky na spravodlivé a nestranné súdne konanie. Toto konanie sa má pritom posúdiť ako celok, či je alebo nie je nespravodlivé, avšak z napadnutého uznesenia je zrejmé, že žalovaná v 2. rade bude ťažiť nenáležitú výhodu. Od sťažovateľky nebolo možné spravodlivo očakávať, aby tieto skutočnosti namietala v odvolacom konaní. Takúto nespravodlivosť krajského súdu nemožno korigovať v ďalšom procesnom postupe, keďže mestský súd je viazaný jeho pokynmi a úvahami.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2Co/93/2024 a jeho uznesením č. k. 2Co/93/2024-810 z 25. júla 2025 (body 8 až 8.3.).

III.1. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu:

11. Zásada zákonného sudcu predstavuje v právnom štáte jednu zo základných garancií nezávislého a nestranného rozhodovania súdu a sudcu. Táto zásada je ústavnou zárukou pre každého účastníka konania, že v jeho veci bude rozhodovať súd a sudcovia, ktorí sú na to povolaní podľa vopred známych pravidiel, ktoré sú obsahom rozvrhov práce upravujúcich pridelovanie súdnych prípadov jednotlivým sudcom tak, aby bola zachovaná zásada pevného pridelovania súdnej agendy a aby bol vylúčený (pre rôzne dôvody a rozličné účely) výber súdov a sudcov „ad hoc“. Rozhodovanie veci zákonným sudcom (aj súdom) je tak základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu (m. m. II. ÚS 893/2014).

12. Zmena v osobe zákonného sudcu po pridelení veci nie je vylúčená, no musí sa udiť jedine v súlade so zákonom ustanovenými podmienkami a pri dodržaní zákonom ustanoveného postupu (I. ÚS 448/2016, ZNaU 27/2017).

13. Prvoradým účelom základného práva na zákonného sudcu vyplývajúceho z čl. 48 ods. 1 ústavy je zabrániť tomu, aby súd, ktorý má konkrétnu vec prerokovať a rozhodnúť, bol obsadený spôsobom, ktorý by sa dal označiť za svojvoľný alebo účelový. Zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov neumožňuje prerozdelenie už pridelených vecí, t. j. vecí pridelených síce sudcovi spravodajcovi, ale súčasne aj ostatným členom senátu ako zákonným sudcom, novému senátu, ktorého členom je síce sudca, ktorému vec bola pôvodne pridelená, avšak ostatní členovia sa zmenili iným spôsobom, než náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (m. m. IV. ÚS 116/2011).

14. Ak nemôže príslušný okresný súd alebo krajský súd o spore konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení, musí byť spor prikázaný inému súdu tej istej inštancie (§ 39 ods. 1 CSP).

15. Sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti (§ 49 ods. 1 CSP). Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti (§ 49 ods. 3 CSP).

16. Subjektívny názor sťažovateľky, ktorá bola v odvolacom konaní nečinná (bod 7), o porušení jej základného práva na zákonného sudcu založený na tvrdení, že krajský súd mal ústavnú povinnosť pred vydaním napadnutého uznesenia vylúčiť sa vo veci a prikázať vec z dôvodu vhodnosti inému

odvolaciemu súdu, keďže sudca krajského súdu [REDAKOVANÉ] (ktorý v predmetnej veci nerozhodoval, t. j. nebol členom odvolacieho senátu), je bratom konečného užívateľa výhod žalovanej v 2. rade [REDAKOVANÉ], ktorý je v spore s právnym predchodcom sťažovateľky [REDAKOVANÉ] vedeným krajským súdom pod sp. zn. 2Co/170/2021 (bod 9.1.), nie je dostatočným dôvodom na záver ústavného súdu, že mohlo dôjsť k jeho porušeniu, ak chýbajú objektívne okolnosti, ktoré by dovolili takýto záver formulovať aspoň na účely prijatia sťažnosti na ďalšie konanie. V tomto smere bola sťažovateľka pasívna a nevyvinula žiadnu procesnú aktivitu spočívajúcu v podaní návrhu na prikázanie sporu inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods. 2 CSP, resp. v uplatnení námietky zaujatosti podľa § 52 ods. 1 CSP.

17. Každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť jeho ochrany a pred tým, ako podá ústavnú sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci (všeobecný súd), ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (m. m. IV. ÚS 128/04, II. ÚS 363/2011, I. ÚS 368/2025).

III.2. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu:

18. Za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd je na prvom mieste zodpovedný všeobecný súd. Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a že jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, III. ÚS 264/05, ZNaU 100/2005).

19. Vzhľadom na kasačnú povahu napadnutého rozhodnutia ústavný súd zdôrazňuje, že ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade preskúmavania právoplatne skončených vecí (IV. ÚS 187/09, III. ÚS 421/2016, III. ÚS 855/2016). Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, že základné právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie „je výsledkové“, čo znamená, musí mu zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08).

20. Napriek uvedenému aj kasačné rozhodnutie všeobecného súdu môže byť principiálne spôsobilé porušiť základné právo účastníka konania. Ide najmä o prípady, ak všeobecný súd vyrieši s konečnou platnosťou otázku, ktorá je spôsobilá zásadným spôsobom ovplyvniť ďalší priebeh konania alebo jeho výsledok, prípadne ním konanie v istej časti končí a náprava eventuálneho pochybenia by mohla byť dosiahnutá len zásahom ústavného súdu po skončení konania pri posudzovaní spravodlivosti konania ako celku, čo by nebolo účelné (m. m. II. ÚS 344/2019).

21. Podmienkou na pripustenie výnimky by navyše musela byť skutočnosť, že v konkrétnom prípade by išlo o rozhodnutie spôsobilé výrazne a už nezvratným (nereparovateľným) spôsobom zasiahnuť do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných základných

práv alebo slobôd sťažovateľa, a zároveň námietka ich porušenia sa musela vzťahovať výlučne na dané štádium konania a nemohla byť uplatnená neskôr (IV. ÚS 195/2010), prípadne sa tento negatívny dôsledok musel vzťahovať na výsledok konania a nebolo by ho možné korigovať v ďalšom procesnom postupe alebo v opravných konaniach (IV. ÚS 322/09, III. ÚS 382/2015). K zrušeniu kasačného rozhodnutia teda ústavný súd pristupuje len v tom prípade, keď dôvody na tento krok sú natoľko závažné, že sa blížia k zmätočným záťažiam konania, a tak znehodnocujú ďalšie konanie, alebo ak by išlo o veľmi pevnú hmotnoprávnu pozíciu preskúmaného kasačného rozhodnutia (IV. ÚS 602/2020).

22. Posudzovaný prípad takým nie je.

23. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05).

24. Krajský súd rozhodol o zrušení III. výroku rozsudku mestského súdu po tom, ako uznal dôvodnosť odvolacích námietok žalovanej v 2. rade podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP (bod 6). Ústavný súd preskúmaním napadnutého uznesenia zistil, že krajský súd postupoval v medziach svojej právomoci, pričom sa nedopustil takého výkladu a aplikácie príslušnej zákonnej právnej úpravy (Civilného sporového poriadku a Občianskeho zákonníka), ktorými by poprel ich účel a význam. Napadnuté uznesenie krajského súdu nemožno označiť za arbitrárne v tom smere, že by jeho záver bol formulovaný zjavne nelogicky s ohľadom na skutkový stav dovtedy zistený mestským súdom, ústavne neudržateľný, resp. že by krajský súd zrozumiteľne neodôvodnil, aké úvahy ho k tomu viedli a aké dôsledky z toho pre ďalšie konanie a nové rozhodnutie okresného súdu vyplývajú.

25. Vychádzajúc z účelu civilného sporového konania a jeho princípov (čl. 2 až 17 CSP), nemožno v danom prípade opomenúť najmä princíp prejednací a princíp kontradiktórnosti. V súlade s princípom prejednacím je úspech procesnej strany definovaný jej povinnosťou tvrdenia a na ňu nadväzujúcou dôkaznou povinnosťou a im zodpovedajúcim korelátom v podobe bremena tvrdenia a dôkazného bremena. Z prejednacieho princípu potom následne vyplýva základné procesné pravidlo, podľa ktorého každá strana je povinná dokazovať skutočnosti zodpovedajúce znakom právnej normy, ktorá je pre ňu priaznivá a ktorej sa domáha [tomu napr. I. ÚS 24/2019 (ZNaU 20/2020)]. Zmyslom a účelom princípu kontradiktórnosti je, aby strana mala možnosť vyvrátiť, resp. spochybníť konkrétne vyjadrenie. Na druhej strane je ale potrebné konštatovať, že úlohou súdu je posúdiť a odôvodniť rozumnú hranicu konfrontácie a ukončenie cirkulácie procesných podaní v určitom bode [II. ÚS 83/2019 (ZNaU 41/2019)].

26. Obsahom princípu kontradiktórnosti civilného sporového konania je existencia práve dvoch proti sebe stojacich sporových strán s kontradiktórnym záujmom na výsledku civilného procesu. Žalobca a žalovaný vyvíjajú procesnú aktivitu smerom k výsledku konania, ktorý by im bol na prospech. Je pritom pojmovo nemysliteľné, aby výsledok konania rovnako uspokojil obe sporové strany v kontradiktórnom postavení. Pochopiteľne, výnimky predstavujú rôzne varianty dohody sporových strán v priebehu procesu, napr. zmier, urovnanie a pod. (m. m. IV. ÚS 196/2021, IV. ÚS 271/2021). Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre rovnako k právu na kontradiktórnosť konania ako súčasť práva na spravodlivý proces zdôrazňuje, že z neho vyplýva právo strany sporu oboznámiť sa s každým dôkazom alebo vyjadrením, ktorých účelom je ovplyvniť rozhodovanie súdu, a právo vyjadriť sa k nim (Lobo Machado proti Portugalsku,

č. 15764/89, rozsudok z 20. 2. 1996, § 31; Vermeulen proti Belgicku, č. 19075/01, rozsudok z 20. 2. 1996, § 33).

27. Princíp kontradiktórnosti konania, ktorý je nesporne obsahom práva na spravodlivý proces, nemožno chápať formalisticky, ale je potrebné dôsledne vyhodnotiť individuálne okolnosti situácie, na základe ktorých možno dospieť k záveru, či v konkrétnom prípade bola možnosť sporovej strany zaujať stanovisko k vyjadreniu protistrany, naozaj reálne zmarená, a tým jeho pozícia objektívne oslabená (I. ÚS 145/2021).

28. Sťažovateľka bola v odvolacom konaní nečinná (bod 7) a nevyužila možnosť reagovať na odvolanie žalovanej v 2. rade. Pritom jej obava z neúspechu v tomto štádiu konania nie je na mieste.

29. Je evidentné, že v posudzovanom prípade ide o ďalší z množstva súdnych sporov siahajúcich až do čias privatizácie na Slovensku, pre ktorého vyriešenie je nutné náležite zistiť skutkový stav, čo mestský súd neurobil.

30. Ústavný súd zásadne nemá oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96).

31. Zo svojej rozhodovacej činnosti (IV. ÚS 465/2018) však zistil, že predmetom jeho ústavného prieskumu bola ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti Hotel Eurobus s.r.o. proti postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 To 26/2017 a jeho rozsudku sp. zn. 7 To 26/2017 zo 14. septembra 2017, ktorým oslobodil [REDAKOVANÉ] spod obžaloby (bod 8.2.) a obchodnú spoločnosť Hotel Eurobus s.r.o. s nárokmi na náhradu spôsobenej škody odkázal na civilný proces. Z príloh pripojených k uvedenej ústavnej sťažnosti vyplýva, že obžalovaný v trestnom konaní (okrem iného) zdôraznil, že *„iným spôsobom, ako podružným odberom sa v danom čase ani nedal zabezpečiť odber elektrickej energie pre nehnuteľnosť obžalovaného. Obžalovaný vzhľadom na technické riešenie (trafostanicu mala v správe a vo vlastníctve Vojenská zotavovňa) totiž nemal technickú a ani právnu možnosť uzatvoriť zmluvu priamo s distribútorom elektrickej energie.“*

32. Ide o objekt (bývalej) Vojenskej zotavovne v katastrálnom území [REDAKOVANÉ] vo vlastníctve Slovenskej republiky, ktorého správa sa v priebehu rokov menila, pričom v súčasnosti ju vykonáva Bytová agentúra rezortu ministerstva obrany, Pri Šajbách 12, Bratislava, IČO 34 000 666 (bod 3).

33. Z verejne dostupných údajov Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (<https://zbgis.skgeodesy.sk/mapka/sk>) vyplýva, že s objektom (bývalej) Vojenskej zotavovne v katastrálnom území [REDAKOVANÉ] susedia niektoré nehnuteľnosti – pozemky (zastavaná plocha a nádvorie) a stavba (bungalov), ktoré má sťažovateľka (rodená [REDAKOVANÉ]) vo svojom výlučnom vlastníctve, resp. v spoluvlastníctve s jej blízkou osobou (bod 2).

34. Bez snahy o prejudikovanie výsledku konaní pred všeobecnými súdmi ústavný súd konštatuje, že zámer sťažovateľky oplotiť (bližšie neoznačené) pozemky, resp. realizovať obchodný zámer spočívajúci v rozdelení týchto pozemkov a ich následnom predaji, prípadne stavbe domov na kľúč (bod 2), naráža na zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení účinnom do 31. marca 2025 (ďalej len „stavebný zákon“), ktorý oplotenie považoval za drobnú stavbu, ktorá spravidla nevyžadovala stavebné povolenie, ale postačovalo ohlásenie stavebnému úradu. To ale platilo iba vtedy, ak plot dopĺňal hlavnú stavbu na pozemku (napr. stavbu na bývanie, stavbu občianskeho vybavenia, stavbu na výrobu a skladovanie, stavbu na individuálnu

rekreáciu, napríklad rodinný dom). Stavebný zákon totiž v § 139b ods. 7 drobné stavby definoval ako také, ktoré majú doplnkovú funkciu k hlavnej stavbe. Ak na pozemku nestála žiadna hlavná stavba, plot sa nepovažoval za drobnú stavbu a bolo potrebné vybaviť stavebné povolenie.

35. Zákon č. 25/2025 Z. z. Stavebný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Stavebný zákon) účinný od 1. apríla 2025 od takejto definície drobnej stavby upustil, pričom v § 2 ods. 4 písm. d) ustanovuje, že oplotenie z pevných nepriehľadných materiálov do výšky 1,6 m alebo oplotenie z ľahkých priehľadných materiálov do výšky 2 m od prilahlého terénu, je drobnou stavbou, ak nemôže podstatne ovplyvniť svoje okolie. Oplotenie pozemku podlieha aj regulatívom územného plánu tej-ktorej obce, resp. špeciálnej úprave – zákonu č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.

36. Skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti, ako aj právne predpisy zverejnené alebo oznámené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky... sa nedokazujú (§ 186 ods. 1 CSP). Súd vychádza zo zhodných tvrdení strán, ak neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti. Na zmeny v tvrdeniach o skutočnostiach, na ktorých sa strany dohodli, súd neprihliada (§ 186 ods. 2 CSP).

37. Potreba objasnenia skutkového stavu mestským súdom, kedy a kým boli elektrické káble namietaným spôsobom uložené, t. j. či napr. sťažovateľka nadobudla pozemky už zaťažené elektrickými káblami uloženými v zemi (resp. či aj jej právny predchodca nadobudol parcely s už uloženými káblami) a či tieto tam boli uložené právnym predchodcom žalovanej v 2. rade alebo priamo žalovanou v 2. rade, či bol alebo nie poskytnutý súhlas predchádzajúceho, resp. pôvodného vlastníka pozemkov s takýmto uložením elektrických káblov, či elektrické káble boli uložené v zemi len pre potreby hotela alebo či tam boli aj v minulosti a slúžili pre potreby inej nehnuteľnosti a či žalovaná v 2. rade prípadne nevstúpila do držby práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vzniknutého v minulosti medzi pôvodnými vlastníkami pozemku a budovy, je v posudzovanom prípade na mieste, pričom, ako je naznačené v bodoch 25 a 26 odôvodnenia tohto uznesenia, bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno tu zaťažuje predovšetkým sťažovateľku ako žalobkyňu. Vzhľadom na charakter prác, t. j. výkopové práce a s tým súvisiace potrebné časové obdobie na ich realizáciu, nemožno totiž predpokladať, že v čase realizácie prác boli tieto urobené bez vedomia a súhlasu vtedajších vlastníkov pozemku (bod 8.1.).

38. Čo však treba krajskému súdu vytknúť a dať opakovane do pozornosti, je jeho odkaz (bod 18 napadnutého uznesenia) na zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, a to napriek dnes už konštantnej judikatúre ústavného súdu, že aktuálnosť tohto stanoviska po nadobudnutí účinnosti Civilného sporového poriadku pominula, pretože včlenením formulácie o práve na spravodlivý súdny proces do § 420 písm. f) CSP treba toto ustanovenia chápať tak, že pokiaľ rozhodnutie odvolacieho súdu v podstatných bodoch nespĺňa požiadavky vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, zodpovedá táto okolnosť dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Civilný sporový poriadok už tzv. „inú vadu konania“ nepozná, preto je akýkoľvek poukaz na ňu dnes už nenáležitý [pozri k tomu IV. ÚS 314/2020 (ZNaU 69/2020), ako aj II. ÚS 120/2020, či I. ÚS 22/2021].

39. Uvedené „pochybenie“ krajského súdu ale nebolo spôsobilé ovplyvniť ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia vrátane názoru krajského súdu o predčasnom závere mestského súdu (bod

8.3.) natoľko, aby bolo potrebné pristúpiť k zásahu ústavného súdu, keď sama sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uvedené pochybenia ani nenamietala, ba ani nespomenula.

40. V posudzovanom prípade stranám sporu (bod 2) nič nebráni, aby svojou procesnou aktivitou v ďalšom priebehu konania prispeli k jeho rýchlemu a účinnému vyriešeniu.

III.3. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým postupom krajského súdu:

41. V zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť aj zistenie, že porušenie uvedeného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred podaním ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu tohto práva nečinnosťou orgánu verejnej moci (v tomto prípade krajského súdu) v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

42. Napriek tomu, že celé konanie nie je dosiaľ právoplatne skončené, ak sa sťažovateľka obrátila s ústavnou sťažnosťou na ústavný súd v čase, keď odvolacie konanie skončené bolo a vec už nebola v dispozičnej sfére krajského súdu, nemohlo dochádzať k porušeniu jej namietaného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) a jej právna neistota už nemohla trvať. So zreteľom na skutočnosť, že sťažovateľka bola v odvolacom konaní nečinná (bod 7), neobstojí ani jej tvrdenie, že od nej nebolo možné spravodlivo očakávať, aby „*tieto skutočnosti*“ namietala v odvolacom konaní.

III.4. Záver:

43. Ústavný súd, súc viazaný aj rozsahom a dôvodmi návrhu (§ 45 zákona o ústavnom súde), uzatvára, že medzi uznesením krajského súdu a obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

44. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. decembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu